

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 72/20
U Luxembourg 11. lipnja 2020.

Presuda u predmetu C-88/19
Alianța pentru combaterea abuzurilor/TM i dr.

Stroga zaštita određenih životinjskih vrsta predviđena Direktivom o staništima također obuhvaća primjerke koji napuste svoje prirodno stanište i nalaze se u područjima ljudskih naselja

Prema tome, hvatanje i prijevoz vuka pronađenog u mjestu mogu se opravdati samo ako su predmet odstupanja koje je odobrilo nadležno nacionalno tijelo

U svojoj presudi Alianța pentru combaterea abuzurilor (C-88/19), donesenoj 11. lipnja 2020., Sud je odlučio o teritorijalnom području primjene sustava stroge zaštite određenih životinjskih vrsta, koji je predviđen člankom 12. stavkom 1. Direktive 92/43 o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore¹ (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima). U tom pogledu **Sud je potvrdio da je taj sustav stroge zaštite predviđen za vrste koje su navedene u Prilogu IV. točki (a) navedenoj direktivi, poput vuka, također primjenjiv na primjerke koji napuste svoje prirodno stanište i nalaze se u područjima ljudskih naselja.**

Osoblje udruge za zaštitu životinja zajedno s veterinarom je 2016. bez prethodnog odobrenja uhvatilo i prevezlo vuka koji se zadržavao na mjestu stanovanja mještana jednog rumunjskog mjesta koje se nalazi između dvaju velikih područja zaštićenih na temelju Direktive o staništima. Međutim, prijevoz uhvaćenog vuka u prirodni rezervat nije se odvijao kako je bilo predviđeno te je vuk uspio pobjeći u okolnu šumu. Podnesena je kaznena prijava zbog kaznenih djela povezanih s hvatanjem i prijevozom vuka u lošim uvjetima. U okviru tog kaznenog postupka sud koji je uputio zahtjev pita se primjenjuju li se zaštitne odredbe Direktive o staništima na hvatanje divljih vukova na periferiji aglomeracije ili na području teritorijalne upravne jedinice.

Sud je najprije podsjetio na to da članak 12. stavak 1. točka (a) Direktive o staništima nalaže državama članicama da poduzmu sve potrebne mjere za uspostavu sustava stroge zaštite zaštićenih životinjskih vrsta, „u njihovom prirodnom arealu”, zabranjujući sve oblike namjernog hvatanja ili ubijanja primjeraka tih vrsta „u divljini”.

Kad je riječ o teritorijalnom području primjene te zabrane namjernog hvatanja ili ubijanja, Sud je naveo da je u pogledu zaštićenih životinjskih vrsta koje su, poput vuka, široko rasprostranjene, pojam „prirodni areal” širi od zemljopisnog područja u kojem postoje fizički ili biološki čimbenici bitni za njihov život i razmnožavanje i da, prema tome, odgovara zemljopisnom području na kojem predmetna vrsta boravi, odnosno na kojem se ona rasprostranjuje u okviru svojeg prirodnog ponašanja. Iz toga proizlazi da zaštita predviđena člankom 12. stavkom 1. Direktive o staništima ne sadržava ograničenja ili granice tako da se ne može smatrati da je divlji primjerak zaštićene životinjske vrste koji se nalazi u blizini područja ljudskog naselja ili unutar njih, koji prelazi takva područja ili se hrani resursima koje je proizveo čovjek, životinja koja je napustila svoj „prirodni areal”. Takvo tumačenje potvrđuje definicija iz članka 1. stavka 1. točke (f) Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja², prema kojoj pojam „područje rasprostranjenja” vrste uzima u obzir sve vrste područja koje ta vrsta prelazi.

¹ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL 1992., L 206, str. 7.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 2., str. 14.)

² Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja, potpisana u Bonnu 23. lipnja 1979. i sklopljena u ime Zajednice Odlukom Vijeća 82/461/EEZ od 24. lipnja 1982. (SL 1982., L 210, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 16., str. 20.)

Stoga prema mišljenju Suda, tekst članka 12. stavka 1. točke (a) Direktive o staništima, koji zabranjuje namjerno hvatanje ili ubijanje primjeraka zaštićenih vrsta „u divljini” ne dopušta da se iz područja zaštite te odredbe isključe područja ljudskih naselja. Upotrebom riječi „u divljini” samo se pojašnjava da se zabrane predviđene tom odredbom ne primjenjuju nužno na primjerke koji su predmet zakonitog oblika zatočeništva.

Tumačenje prema kojem zaštita predviđena člankom 12. stavkom 1. točkom (a) Direktive o staništima ne sadržava stroga ograničenja ili granice također može omogućiti postizanje cilja koji slijedi navedena odredba. Naime, riječ je o zaštiti dotičnih vrsta, ne samo na određenim, restriktivno definiranim mjestima, nego i primjeraka te vrste koji žive u prirodi odnosno u divljini i u skladu s time imaju funkciju u prirodnom ekosustavu. U tom pogledu Sud je usto istaknuo da u brojnim regijama Unije, poput one u predmetnom slučaju, vukovi žive u područjima koja su zaposjeli ljudi, pri čemu je čovjekova intervencija u ta područja tako dovela do djelomične prilagodbe vukova tim novim uvjetima. K tomu, razvoj infrastrukture, nezakonito iskorištavanje šuma, poljoprivredna gospodarstva i određene industrijske djelatnosti pridonijeli su izvršavanju pritiska na populaciju vukova i njihovo stanište.

Stoga je Sud utvrdio da se obveza stroge zaštite zaštićenih životinjskih vrsta primjenjuje na sve „prirodne areale” tih vrsta, bilo da se one nalaze u svojem prirodnom staništu, područjima očuvanja ili u blizini ljudskih naselja.

Kad je riječ o upravljanju situacijama koje mogu nastati ako dođe do kontakta primjerka zaštićene životinjske vrste s ljudima ili njihovom imovinom, osobito sukoba koji proizlaze iz čovjekova zaposjedanja prirodnih područja, Sud je zatim podsjetio na to da je na državama članicama da donesu potpun zakonodavni okvir, koji u skladu s člankom 16. stavkom 1. točkama (b) i (c) Direktive o staništima može obuhvaćati mjere za sprečavanje ozbiljne štete, posebno na usjevima i stoci ili mjere donesene u interesu javnog zdravlja i javne sigurnosti ili zbog ostalih imperativnih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode.

Tako je Sud potvrdio da se hvatanje i prijevoz primjerka zaštićene životinjske vrste, poput vuka, mogu provesti samo u okviru odstupanja koje je odobrilo nadležno nacionalno tijelo na temelju članka 16. stavka 1. točaka (b) i (c) Direktive o staništima, a koje se osobito temelji na javnoj sigurnosti.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293